

283

ZARZĄDZENIE MINISTRA BUDOWNICTWA I PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

z dnia 21 czerwca 1960 r.

w sprawie stawek narzutów na normatywne koszty bezpośrednie oraz zasad uwzględniania dodatkowych kosztów robót budowlano-montażowych.

Na podstawie § 1 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 września 1957 r. w sprawie szczegółowego określenia zakresu działania Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych oraz rozgraniczenia właściwości w tej dziedzinie (Dz. U. Nr 52, poz. 253), uchwały nr 45 Rady Ministrów z dnia 21 lutego 1958 r. w sprawie zasad i trybu wprowadzenia nowej organizacji w budownictwie (Monitor Polski Nr 16, poz. 99) oraz w związku z przeliczeniem podstaw kosztorysowania robót budowlano-montażowych na ceny 1960 r. zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się jako powszechnie obowiązujące stawki narzutów na normatywne koszty bezpośrednie robót budowlano-montażowych, określone w załączniku nr 1 do zarządzenia.

§ 2. Ustala się jako powszechnie obowiązujące zasady pokrywania kosztów związanych z zatrudnieniem ponadnormatywnej liczby pracowników zamiejscowych w produkcji budowlano-montażowej, określone w załączniku nr 2 do zarządzenia.

§ 3. Ustala się jako powszechnie obowiązujące zasady planowania i rozliczania dodatkowych kosztów robót budowlano-montażowych wykonywanych w okresie jesienno-zimowym, określone w załączniku nr 3 do zarządzenia.

§ 4. Ustala się jako powszechnie obowiązujące zasady planowania i rozliczania dodatkowych kosztów robót budowlano-montażowych wykonywanych w małym zakresie, określone w załączniku nr 4 do zarządzenia.

§ 5. Stosownie do przepisu § 14 uchwały nr 45 Rady Ministrów z dnia 21 lutego 1958 r. w sprawie zasad i trybu wprowadzenia nowej organizacji w budownictwie (Monitor Polski Nr 16, poz. 99) z dniem 1 lipca 1960 r. w zakresie objętym niniejszym zarządzeniem tracą moc:

- 1) uchwała nr 1059 Prezydium Rządu z dnia 31 grudnia 1955 r. w sprawie stawek narzutów na normatywne koszty bezpośrednie robót budowlano-montażowych (Monitor Polski z 1956 r. Nr 9, poz. 123),
- 2) uchwała nr 747 Rady Ministrów z dnia 17 listopada 1956 r. w sprawie zmiany uchwały z dnia 31 grudnia 1955 r. w sprawie stawek narzutów na normatywne koszty bezpośrednie robót budowlano-montażowych (Monitor Polski z 1957 r. Nr 14, poz. 100),
- 3) zarządzenie nr 195 Prezesa Rady Ministrów z dnia 12 lipca 1956 r. w sprawie zatwierdzenia stawek narzutów na normatywne koszty bezpośrednie robót czerpalnych śródlądowych (Monitor Polski Nr 60, poz. 733),
- 4) zarządzenie nr 237 Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 sierpnia 1956 r. w sprawie narzutów z tytułu kosztów zatrudnienia pracowników zamiejscowych w produkcji budowlano-montażowej (Monitor Polski Nr 74, poz. 875),
- 5) zarządzenie nr 79 Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 marca 1957 r. w sprawie zmiany stawek narzutów na normatywne koszty bezpośrednie robót remontowo-budowlanych (Monitor Polski Nr 29, poz. 196),
- 6) zarządzenie Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 27 września 1957 r. w sprawie

zmiany stawek narzutów na normatywne koszty bezpośrednie robót budowlano-montażowych (Monitor Polski Nr 79, poz. 478),

- 7) zarządzenie Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 21 stycznia 1958 r. w sprawie zmiany stawek narzutów na normatywne koszty bezpośrednie robót budowlano-montażowych (Monitor Polski Nr 5, poz. 24),
- 8) zasady pokrywania kosztów związanych z zatrudnieniem ponadnormatywnej ilości pracowników zamiejscowych stanowiące załącznik nr 3 do zarządzenia Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 4 lipca 1958 r. w sprawie uwzględniania w kosztorysach i rozliczeniach za roboty budowlano-montażowe zmian cen materiałów budowlanych i instalacyjnych, ustalenia cen kruszywa dla celów kosztorysowania oraz pokrywania dodatkowych kosztów zatrudnienia pracowników zamiejscowych (Monitor Polski Nr 55, poz. 321),
- 9) zarządzenie Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 16 października 1958 r. w sprawie zasad i norm kosztorysowania oraz rozliczania dodatkowych kosztów robót budowlano-montażowych w okresie jesienno-zimowym (Monitor Polski Nr 83, poz. 477).

§ 6. Do dokumentacji kosztorysowej sporządzonej na podstawie katalogów i cenników oraz zasad obowiązujących w tym zakresie przed dniem 1 lipca 1960 r. należy stosować przepisy zarządzenia Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 21 czerwca 1960 r. w sprawie kosztorysów i rozliczeń za roboty budowlano-montażowe wykonywane w drugim półroczu 1960 r. (Monitor Polski Nr 59 poz. 281).

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 lipca 1960 r.

Minister Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych:
M. Olewiński

Załączniki do zarządzenia Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 21 czerwca 1960 r. (poz. 283).

Załącznik nr 1.

STAWKI NARZUTÓW NA NORMATYWNE KOSZTY BEZPOŚREDNIE ROBÓT BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH

1. Stawki narzutów na normatywne koszty bezpośrednie robót budowlano-montażowych należy stosować do normatywnych kosztów bezpośrednich obliczonych według katalogów i cenników kosztorysowych obowiązujących od dnia 1 lipca 1960 r.

2. Stawki narzutów na normatywne koszty bezpośrednie robót budowlano-montażowych stosuje się do robót wykonywanych zarówno systemem zleciowym, jak i systemem gospodarczym.

3. Stawki narzutów na normatywne koszty bezpośrednie odniesione są do:

- 1) całości kosztów bezpośrednich, tj. do sumy robocizny wraz z narzutem na ubezpieczenia społeczne, kosztów materiałów oraz kosztów pracy sprzętu,
- 2) sumy kosztów robocizny bezpośredniej wraz z narzutem na ubezpieczenia społeczne oraz kosztów pracy sprzętu,

3) sumy kosztów robocizny bezpośredniej wraz z narzutem na ubezpieczenia społeczne.

4. Stawki narzutów na normatywne koszty bezpośrednie dla robót remontowo-montażowych, remontowo-konserwatorskich, remontu maszyn i urządzeń oraz stawki narzutów na normatywne koszty bezpośrednie dla robót górniczych dołowych (w tym robót budowlano-montażowych wykonywanych na dole kopalni) i geologiczno-wiertniczych ustala zainteresowani ministrowie (kierownicy urzędów centralnych).

5. Stawki narzutów nie zawierają składników na pokrycie kosztów z tytułu robót wykonywanych w małym zakresie, zwiększonych kosztów robót wykonywanych w okresie jesienno-zimowym, dodatkowych kosztów przy robotach wykonywanych w warunkach szkodliwych dla zdrowia, niebezpiecznych i uciążliwych oraz kosztów związanych z zatrudnieniem ponadnormatywnej liczby pracowników zamiejscowych,

6. Stawki narzutów na normatywne koszty bezpośrednie robót budowlano-montażowych wynoszą:

Lp.	Rodzaje budownictwa lub robót	Zasadnicza podstawa wyceny	Wysokość stawek narzutów w % liczonych od		
			sumy kosztów bezpośrednich	sumy kosztów robocizny bezpośredniej pracy sprzętu	sumy kosztów robocizny bezpośredniej
1	2	3	4	5	6
1.	Roboty ziemne i rozbiórkowe	KSNK oraz ZCJ część I	23	—	—
2.	Budownictwo ogólne (z wyjątkiem robót wymienionych pod lp. 3 i 4)	KSNK oraz ZCJ część II, z wyjątkiem działu III i działu IX	17	—	—
3.	Konstrukcje z elementów żelbetowych prefabrykowanych	KSNK oraz ZCJ część II dział III	—	100	—
4.	Tynki i okładziny zewnętrzne	KSNK oraz ZCJ część II dział IX	—	43	—
5.	Regulacja rzek i potoków	RSNK oraz ZCJ część III	16	—	—
6.	Budowle wodne śródlądowe	KSNK oraz ZCJ część IV	21	—	—
7.	Nawierzchnie kolejowe	RSNK oraz ZCJ część V tom I	17	—	—
8.	Nawierzchnie tramwajowe	KSNK oraz ZCJ część V tom II	14	—	—
9.	Budowa dróg i ulic	RSNK oraz ZCJ część VI tom I	18	—	—
10.	Budowa lotnisk	RSNK oraz ZCJ część VI tom II	21	—	—
11.	Mosty i fundamenty specjalne (z wyjątkiem konstrukcji mostów stalowych)	KSNK oraz ZCJ część VII, z wyjątkiem konstrukcji stalowych	27	—	—
12.	Konstrukcje stalowe	KSNK oraz ZCJ część VIII oraz konstrukcje stalowe z KSNK lub ZCJ część VII i część IX dział III	—	32	—
13.	Murowanie pieców przemysłowych i kotłów parowych oraz budowa kominów fabrycznych (z wyjątkiem pieców gazowniczych)	KSNK oraz ZCJ część IX, z wyjątkiem rozdziału 11 w dziale I oraz działu III	12	—	—
14.	Budowa chłodni kominowych (z wyjątkiem konstrukcji stalowych)	KSNK oraz ZCJ część IX dział III, z wyjątkiem konstrukcji stalowych	—	75	—
15.	Zewnętrzna sieć wodociągowa, kanalizacyjna, gazowa i ciepła	KSNK oraz ZCJ część X	15	—	—
16.	Instalacje wewnętrzne wodociągowe, kanalizacyjne, gazowe, centralnego ogrzewania, wentylacja i klimatyzacja	KSNK oraz ZCJ część XI, z wyjątkiem działu III w tomie I	13	—	—
17.	Izolacje termiczne	KSNK oraz ZCJ część XI dział III	16	—	—
18.	Roboty czerpalne śródlądowe	RSNK część XII	15	—	—
19.	Melioracje	KSNK oraz ZCJ część XIII	15	—	—
20.	Tereny zielone	RSNK oraz ZCJ część XIV	25	—	—
21.	Budownictwo morskie	RNK Budownictwo morskie	15	—	—
22.	Roboty remontowe budowlane	Cennik nr 51-A/60 tom I	—	—	69
23.	Roboty remontowe instalacyjne	Cennik nr 51-A/60 tom II	—	—	75
24.	Montaż elektrycznych dźwigów pionowych	CMMU nr 3a	—	85	—
25.	Montaż przyrządów pomiarowo-kontrolnych i automatycznej regulacji	CMMU nr 11	—	70	—
26.	Montaż różnych maszyn i urządzeń	CMMU nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 34, 35	—	48	—
27.	Instalacje siły, światła i sygnalizacji	Cennik nr 8 — roboty dotyczące instalacji, 8a, 8b, 8k	—	92	—
28.	Linie napowietrzne, kablowe, elektroenergetyczne i telekomunikacyjne oraz sieci trakcyjne	Cennik nr 8 — roboty dotyczące linii kablowych i napowietrznych, 8c, 8d, CRET część I, część II, część IX	—	100	—
29.	Pozostałe roboty elektroenergetyczne i telekomunikacyjne	Cennik nr 8, 8h, 8l, 8p, 8m, CRET część IV i część V	—	106	—

Użyte w rubryce 3 skróty oznaczają:

KSNK = Katalog scalonych norm kosztorysowych,
 ZCJ = Zestawienie cen jednostkowych elementów i robót budowlano-montażowych,
 KNK = Katalog norm kosztorysowych,
 CMMU = Cennik montażu maszyn i urządzeń,
 CRET = Cennik robót elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych.

U w a g i:

- a) Przy robotach mieszanych (np. odbudowa połączona z rozbiórką i remontem), wycenionych na podstawie odpowiedniego katalogu scalonych norm kosztorysowych (KSNK) lub zestawienia cen jednostkowych (ZCJ) i cennika nr 51-A/60, należy stosować stawki narzutów w wysokościach określonych dla odpowiednich rodzajów budownictwa lub robót.
- b) Do drobnych robót ziemnych wziętych w KSNK lub ZCJ, z wyjątkiem KSNK lub ZCJ część I „Roboty ziemne”, należy st-

stosować stawki narzutów w wysokości ustalonej dla tego rodzaju budownictwa, któremu one towarzyszą, np. przy wykonywaniu koryta dla nawierzchni drogowej należy stosować stawkę narzutu w wysokości ustalonej dla budowy dróg.

- c) W razie przekazywania robót towarzyszących (ziemnych, brukarskich itp.) podwykonawcy stosuje się stawki narzutów obowiązujące dla odpowiednich rodzajów budownictwa.

- d) Do robót rozbiórkowych, wymienionych pod lp. 1 tabeli stawek narzutów, zalicza się:
- masowe roboty rozbiórkowe łącznie z segregacją i odwózką materiałów pochodzących z rozbiórki,
  - roboty rozbiórkowe, ujęte w niektórych KSNK i ZCJ, jak np. rozbiórka torów, rozjazdów i skrzyżowań przy ciągłej wymianie nawierzchni kolejowych i tramwajowych, rozbiórki nawierzchni drogowych, roboty renowacyjne drenarskie itp.
- e) Do robót rozbiórkowych objętych niektórymi KSNK lub ZCJ, lecz ściśle związanych z technologią wykonawstwa kosztorysowanych elementów, jak np. rozbiórki rusztowań i deskowań przy wykonywaniu konstrukcji żelbetowych, należy stosować stawki narzutów w wysokościach ustalonych dla tych rodzajów budownictwa, w których one występują, np. w odniesieniu do robót polegających na rozbiórce rusztowań i krążyn wiaduktów żelbetowych należy stosować stawki narzutów, jak w odniesieniu do budowy mostów.
- f) Do drobnych robót rozbiórkowych i demontażowych, objętych cennikiem nr 51-A/60, a polegających na rozbiórkach i demontażach pojedynczych elementów budowlanych lub ich części w obiektach remontowanych, należy stosować stawki narzutów w wysokości określonej dla robót remontowych budowlanych i instalacyjnych.
- g) Przy montażu konstrukcji z elementów żelbetowych — prefabrykowanych, z wyjątkiem konstrukcji wymienionych pod lp. 3 tabeli stawek narzutów, należy stosować stawki narzutów w wysokościach ustalonych dla tych rodzajów budownictwa, w których one występują.
- h) Do robót polegających na demontażu konstrukcji stalowych (mosty, hale, hangary, zbiorniki, piece przemysłowe itp), maszyn i urządzeń, rurociągów i armatury technologicznej, konstrukcji technologicznych, aparatury kontrolno-pomiaro-

wej oraz demontażu maszyn i urządzeń elektrycznych i telekomunikacyjnych, instalacji linii napowietrznych, kablowych i trakcyjnych oraz antenowych należy stosować stawki narzutów w wysokościach ustalonych dla odpowiednich rodzajów budownictwa, w których one występują.

- i) Stawki narzutów przewidziane dla robót elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych stosuje się w zasadzie również do towarzyszących robót ziemnych, brukarskich, fundamentowych (pod słupy sieciowe), malarskich, wycinki lasów, transportu wzdłuż linii, montażu konstrukcji, ustawienia podstaw i płyt pod maszyny, agregaty elektryczne, akumulatory itp.
- j) Stawki narzutów przewidziane dla montażu maszyn i urządzeń należy stosować również do robót transportowo-podnośnych i drobnych robót budowlanych związanych z montażem.
- k) Do robót malarskich (farbami olejnymi) elementów instalacyjnych, ślusarsko-kowalskich oraz konstrukcji stalowych należy stosować stawki narzutów w wysokościach ustalonych dla tych rodzajów budownictwa bądź robót, w których one występują. W razie przekazania robót malarskich odrębnemu podwykonawcy należy stosować stawki narzutów w wysokości określonej dla robót remontowych budowlanych.

7. Do wartości kosztorysowej robót ustalonej na podstawie katalogów i cenników kosztorysowych, obowiązujących od dnia 1 lipca 1960 r., przy zastosowaniu stawek narzutów na normatywne koszty bezpośrednio podanych w ust. 6, należy stosować opusty w wysokości 1%. Dodatki, o których mowa w §§ 2, 3 i 4 zarządzenia, odnoszą się do wartości kosztorysowej robót pomniejszonej o 1% opustu.

Załącznik nr 2.

ZASADY POKRYWANIA KOSZTÓW ZWIĄZANYCH Z ZATRUDNIENIEM PONADNORMATYWNEJ LICZBY PRACOWNIKÓW ZAMIEJSCOWYCH W PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ

1. Stawki narzutów na normatywne koszty bezpośrednio zawierają między innymi składnik na pokrycie kosztów dodatkowych związanych z zatrudnieniem pracowników zamiejscowych. Składnik ten uwzględnia średnie koszty związane z zatrudnieniem pracowników zamiejscowych na budowach w następującej normatywnej ilości liczonej od średniego stanu zatrudnienia:

- 1) 40% przy robotach morskich,
- 2) 75% przy robotach związanych z budową chłodni kominowych,
- 3) 90% przy robotach elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych,
- 4) 50% przy pozostałych rodzajach robót budowlano-montażowych.

2. W odniesieniu do robót wykonywanych w rejonach o poważnym braku miejscowej siły roboczej dopuszcza się wyjątkowo zatrudnienie pracowników zamiejscowych w liczbie przekraczającej wymienione w ust. 1 normatywy. W tych przypadkach, za zgodą nadrzędnych jednostek wykonawcy i inwestora, po otrzymaniu odpowiedniego zaświadczenia z wydziału zatrudnienia, można na podstawie pisemnego oświadczenia wykonawcy, opartego na właściwym uzasadnieniu, ustalić w danych wyjściowych (założeniach kosztorysowych) przewidywany wyższy od normatywnego stan zatrudnienia pracowników zamiejscowych. Jednostka nadrzędna wykonawcy, przy wyrażeniu zgody na wprowadzenie do danych wyjściowych ponadnormatywnej liczby pracowników zamiejscowych, powinna uwzględnić kształtowanie się wielkości zatrudnienia tych pracowników w skali całego przedsiębiorstwa wykonującego daną budowę.

3. Na pokrycie kosztów z tytułu zatrudnienia pracowników zamiejscowych w liczbie przekraczającej normatywy określone w ust. 1, za każde rozpoczęte 5% ponad normatyw wykonawcy przysługuje dodatek w wysokości 0,3% od wartości sprzedażnej robót.

4. Ustalony w danych wyjściowych wskaźnik dopłat obowiązuje w zasadzie do czasu zakończenia budowy lub obiektu, bez względu na okresowe wahania w zatrudnieniu ponadnormatywnej liczby pracowników zamiejscowych.

5. Uaktualnienie przyjętego w danych wyjściowych wskaźnika ponadnormatywnej liczby pracowników zamiejscowych w okresie realizacji inwestycji może nastąpić tylko w razie istotnych zmian w zatrudnieniu, na podstawie wniosków przedsiębiorstwa wykonawczego lub inwestora za zgodą jednostki nadrzędnej wykonawcy.

6. Przy określeniu liczby pracowników zamiejscowych uwzględnia się:

- 1) pracowników, którym przysługują świadczenia przewidziane w załączniku nr 3 do układu zbiorowego pracy w budownictwie z dnia 15 marca 1958 r. lub w odpowiednich załącznikach do układów zbiorowych pracy, obowiązujących w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych nie podlegających Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych (pracownicy czasowo przeniesieni i zwerbowani),
- 2) pracowników dowożonych do pracy i z miejsca pracy, o ile odległość, na którą są przewożeni, przekracza 20 km.

7. Koszty związane z zatrudnieniem pracowników zamiejscowych zawierają następujące składniki:

- 1) koszty wynikające z załącznika nr 3 do układu zbiorowego pracy w budownictwie lub z odpowiednich załączników do układów zbiorowych pracy obowiązujących w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych nie podlegających Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych,
- 2) koszty werbunku,
- 3) koszty dowożenia pracowników do miejsca pracy i odwożenia ich z miejsca pracy,
- 4) inne koszty związane z zatrudnieniem pracowników zamiejscowych.

ZASADY PLANOWANIA I ROZLICZANIA DODATKOWYCH KOSZTÓW ROBÓT BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH WYKONYWANYCH W OKRESIE JESIENNO-ZIMOWYM

I. Ustalenia wstępne.

1. Okres jesienno-zimowy obejmuje miesiące: styczeń, luty, marzec oraz październik, listopad i grudzień każdego roku.
2. Dodatki procentowe podane w tabelach nr 1—4 obejmują przeciętne koszty dodatkowe wykonywania robót budowlano-montażowych w okresie jesienno-zimowym.
3. W dodatkach procentowych uwzględniono następujące koszty dodatkowe:
  - 1) robót przygotowawczych,
  - 2) pogotowia zimowego,
  - 3) obowiązujących w okresie zimowym dodatków do cen robocizny,
  - 4) ogrzewania pomieszczeń do temperatury umożliwiającej normalny przebieg procesów technologicznych związanych z wykonywaniem robót budowlano-montażowych,
  - 5) podgrzewania zapraw, betonów, gruntu itp.,
  - 6) oczyszczenia dróg dojazdowych, miejsc pracy, przejść itp. ze śniegu i lodu,
  - 7) transportu i rozładunku materiałów (szczególnie sypkich) w warunkach zimowych,
  - 8) dodatkowej (zwiększonej) robocizny w warunkach zimowych,
  - 9) dodatkowego (zwiększonego) zużycia materiałów oraz stosowania materiałów specjalnych, wymaganych technologią wykonywania robót w warunkach zimowych,
  - 10) dodatkowych placów składowych i dodatkowego transportu materiałów,
  - 11) odzieży ochronnej w warunkach zimowych,
  - 12) urządzeń specjalnych i sprzętu specjalnego, wymaganych technologią wykonywania robót w warunkach zimowych, z wyjątkiem: ciepłaków obejmujących całość obiektów budowlanych lub większe ich fragmenty — na specjalne żądanie zamawiającego oraz specjalnych urządzeń skracających cykl produkcji niezależnie od pory roku (np. urządzenia do elektrycznego nagrzewania konstrukcji betonowych lub żelbetowych, do suszenia ścian i tynków itp.).
  - 13) inne koszty nie wymienione w niniejszym ustępie.
4. Dodatki procentowe nie obejmują kosztu ogrzewania pomieszczeń związanych bezpośrednio z wykonywaniem robót budowlano-montażowych do temperatury ponad $+10^{\circ}\text{C}$, ogrzewania innych pomieszczeń na żądanie zamawiającego oraz ogrzewania pomieszczeń budynków głównych produkcyjnych elektryczni i siłowni w okresie wykonywania w nich montażu i demontażu maszyn i urządzeń.
5. Dodatki procentowe podane w tabelach nr 1, 2a, 2b i 3 nie obejmują dodatkowego kosztu robót ziemnych w razie zamrożenia ponad 10% ilości gruntu w fakturowanych wykopach.
6. Dodatki procentowe podane w tabelach nr 1—4 stosuje się do robót wykonywanych przez wykonawcę siłami własnymi. Rozliczenie pomiędzy generalnym wykonawcą a podwykonawcą korzystającym z jego urządzeń następuje na podstawie odrębnego porozumienia zawartego między nimi. Dotyczy to również ewentualnych rozliczeń pomiędzy inwestorem a wykonawcą, np. z tytułu korzystania z urządzeń ogrzewczych będących w użytkowaniu inwestora lub przez niego zaopatrywanych w energię cieplną, z oświetlenia pomieszczeń itp.

II. Zasady planowania dodatkowych kosztów wynikających z wykonywania robót w okresie jesienno-zimowym.

1. W celu zaplanowania potrzebnych środków finansowych na pokrycie dodatkowych kosztów robót, przewidywa-

nych do wykonania w okresie jesienno-zimowym, należy w zbiorczych zestawieniach kosztów umieszczać odpowiednią kwotę nakładów wyliczoną przez zastosowanie do wartości kosztorysowej robót budowlano-montażowych, objętych zbiorczym zestawieniem, dodatków procentowych podanych w tabeli nr 1.

2. Dla rodzajów budownictwa podanych w pozycjach wymienionych pod lp. 2—6 tabeli nr 1 stosuje się dodatki procentowe podane w kolumnach 4, 5 i 6, natomiast w razie braku podziału kosztów budowy na poszczególne rodzaje robót stosuje się dodatki podane w kolumnie 3 tabeli. Dodatki procentowe podane w kolumnach 4, 5 i 6 stosuje się również w przypadku, gdy dany rodzaj robót występuje samodzielnie (np. roboty elektryczne przy elektryfikacji budynków istniejących).

3. Dodatków procentowych podanych w tabeli nr 1 nie stosuje się, jeżeli roboty zaplanowane w danym obiekcie będą wykonywane całkowicie poza okresem jesienno-zimowym lub też będą prowadzone wyłącznie wewnątrz pomieszczeń eksploatowanych i ogrzewanych.

4. Dodatki procentowe podane w tabeli nr 1 zostały wyliczone w stosunku do całego okresu realizacji robót.

III. Zasady fakturowania dodatkowych kosztów robót wykonywanych w okresie jesienno-zimowym.

1. Jeżeli należność za roboty budowlano-montażowe została ustalona w formie ryczałtu umownego, dodatkowe koszty robót wykonywanych w okresie jesienno-zimowym określa się:

- 1) przy zastosowaniu dodatków procentowych podanych w tabeli nr 1 — jeżeli roboty przewidziane są do wykonania częściowo w okresie jesienno-zimowym, a częściowo poza tym okresem,
- 2) przy zastosowaniu dodatków procentowych podanych w tabelach nr 2a i 2b — jeżeli roboty przewidziane są do wykonania wyłącznie w okresie jesienno-zimowym.

2. Jeżeli rozliczeń za roboty budowlano-montażowe dokonuje się na podstawie obmiarów, dodatkowe koszty robót wykonywanych w okresie jesienno-zimowym określa się w zasadzie na podstawie dodatków procentowych podanych w tabelach nr 2a i 2b. Dodatki określone w tabeli nr 3 stosuje się wyłącznie wówczas, gdy roboty budowlano-montażowe objęte umową (zleceniem) nie stanowią w sumie całkowitego stanu surowego lub wykończeniowego budynków wymienionych w tabeli nr 2a lub nie stanowią całości robót wymienionych w tabeli nr 2b, a także w razie wykonywania robót remontowych.

3. Jeżeli należność za roboty budowlano-montażowe została ustalona na podstawie cen katalogowych obiektów typowych, nie należy doliczać żadnych dodatków z tytułu prowadzenia robót w warunkach zimowych, ponieważ ceny katalogowe obejmują już dodatkowe koszty robót w okresie jesienno-zimowym.

4. Dodatki procentowe podane w tabeli nr 4 stosuje się do rozliczeń za roboty budowlano-montażowe na podstawie obmiaru robót, jeżeli objętość zamrożonego gruntu przekracza 10% ogólnej ilości wykopów wykonanych w okresie jesienno-zimowym, a objętych fakturą. Dodatki te stosuje się niezależnie (dodatkowo) od podanych w tabelach nr 2a, 2b i 3.

5. Dodatki procentowe podane w tabelach nr 2, 3 i 4 zostały wyliczone w stosunku do 6-miesięcznego okresu jesienno-zimowego.

Tabela nr 1.

Dodatki procentowe do planowania dodatkowych kosztów robót budowlano-montażowych wykonywanych w okresie jesienno-zimowym oraz do fakturowania w razie rozliczeń na podstawie ryczałtów umownych za roboty wykonywane częściowo w okresie jesienno-zimowym.

Lp.	Rodzaje budownictwa	Dodatek procentowy dla całego obiektu lub rodzaju robót	Dodatek procentowy, liczony oddzielnie dla poszczególnego rodzaju robót w obiekcie			U w a g i
			roboty budowlane	instalacje wodociągowo-kanalizacyjne, gazowe i centralnego ogrzewania	instalacje elektryczne	
1	2	3	4	5	6	7
	Roboty przygotowawcze					
1	Rozbiórki, odgruzowanie i urządzenie placu budowy	1,3				
	Budynki					
2	Hale i budynki szkieletowe żelbetowe monolityczne	2,5	3,1	0,3	0,3	
3	Hale i budynki szkieletowe żelbetowe prefabrykowane lub z elementów wielkopłytowych	1,2	1,3	0,3	0,3	
4	Hale i budynki szkieletowe stalowe	1,3	1,5	0,3	0,3	
5	Budynki murowane	1,8	2,0	0,3	0,3	
6	Budynki drewniane	1,0	1,1	0,3	0,3	
	Roboty inżynieryjne i specjalne					
7	Budowle ziemne (wały, stadiony, strzelnice, przekopy, wykopy, nasypy itd.)	1,3				
8	Sieci melioracyjne, kanały	1,4				
9	Roboty kesonowe i studzienne	1,6				
10	Pale:					
	a) wbijane	0,9				
	b) wpuszczane	2,4				
11	Konstrukcje drewniane (mosty, wieże itp.)	0,9				
12	Konstrukcje stalowe (mosty, wiadukty, wieże, maszty, dźwigi, zbiorniki, kolejki linowe itp., z wyjątkiem konstrukcji kominów), montaż maszyn i urządzeń przemysłowych na zewnątrz hal i budynków	1,4				
13	Konstrukcje żelbetowe i kamienne (mosty, wiadukty, przepusty, tunele, budowle hydrotechniczne, zbiorniki, siłosy, osadniki, chłodnie kominowe żelbetowe itp.)	3,3				
14	Piece przemysłowe i chłodnie kominowe drewniane	1,2				
15	Głębienie szybów	0,3				
16	Kominy przemysłowe:					
	a) murowane, żelbetowe	3,8				
	b) stalowe	1,9				
17	Nawierzchnie drogowe:					
	a) betonowe i kamienne	2,6				bez wykopów i nasypów
	b) bitumiczne	2,2				
18	Nawierzchnie kolejowe i tramwajowe	1,1				bez wykopów i nasypów
19	Montaż maszyn i urządzeń przemysłowych wewnątrz hal i budynków	0,4				
20	Sieci zewnętrzne wodociągowo-kanalizacyjne, gazowe, centralnego ogrzewania i ciepłej wody	1,1				
21	Linie energetyczne, trakcyjne, telekomunikacyjne, urządzenia antenowe, montaż stacji energetycznych naporowych	0,9				
22	Linie kablowe	0,9				
23	Wiercenia	1,6				
24	Ogrodzenia, parkany, mury oporowe	1,6				
25	Roboty pomiarowe	0,5				
26	Zabezpieczenie ruchu pociągów	1,0				

U w a g a: Dodatki określone w pozycjach 2 do 6 nie obejmują ewentualnego montażu maszyn i urządzeń przemysłowych.

Tabela nr 2a

Zryczałowane dodatki procentowe dla budynków i hal do fakturowania dodatkowych kosztów budownictwa w okresie jesienno-zimowym w razie stosowania obmiarowego systemu rozliczeń za roboty budowlano-montażowe oraz w razie stosowania ryczałów umownych za roboty wykonywane całkowicie w okresie jesienno-zimowym.

Lp.	Rodzaj budynku	Dodatek procentowy liczony dla poszczególnych rodzajów robót w obiekcie			
		stan surowy	wykofczenie	instalacje wodociągowe-kanalizacyjne i gazowe, centralnego ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji	instalacje elektryczne
1	2	3	4	5	6
1	Hale i budynki szkieletowe żelbetowe monolityczne	8,9	1,6	0,7	0,7
2	Hale i budynki szkieletowe żelbetowe prefabrykowane lub z elementów wielkowymiarowych	3,3	1,6	0,7	0,7
3	Hale i budynki szkieletowe stalowe	4,3	1,6	0,7	0,7
4	Budynki murowane	8,0	1,6	0,7	0,7
5	Budynki drewniane	3,3	1,6	0,7	0,7

Tabela nr 2b

Zryczałowane dodatki procentowe dla budowli i robót do fakturowania dodatkowych kosztów budownictwa w okresie jesienno-zimowym w razie stosowania obmiarowego systemu rozliczeń za roboty budowlano-montażowe oraz w razie stosowania ryczałów umownych za roboty wykonywane całkowicie w okresie jesienno-zimowym.

Lp.	Rodzaj robót	Dodatek procentowy	Uwagi
1	2	3	4
1	Rozbiórki, odgruzowania i urządzenia placu budowy	3,0	
2	Budowle ziemne (wały, stadiony, strzelnice, przekopy, wykopy, nasypy itp.)	3,0	
3	Sieci melioracyjne, kanały	3,1	
4	Konstrukcje drewniane (mosty, wieże itp.)	2,1	
5	Konstrukcje żelbetowe i kamienne (mosty, wiadukty, przepusty, tunele, budowle hydrotechniczne, zbiorniki, silosy, osadniki, chłodnie kominowe żelbetowe itp.)	7,3	
6	Konstrukcje stalowe (mosty, wiadukty, wieże, maszty, zbiorniki, kolejki linowe itp.), z wyjątkiem konstrukcji kominów	3,1	
7	Piece przemysłowe i chłodnie kominowe drewniane	2,6	
8	Kominy, przemysłowe:		
	a) murowane i żelbetowe	8,6	
	b) stalowe	4,2	
9	Linie energetyczne, trakcyjne, telekomunikacyjne, urządzenia antenowe, montaż stacji energetycznych napowietrznych	2,2	
10	Ogrodzenia, parkany, mury oporowe	3,6	
11	Montaż i demontaż maszyn i urządzeń przemysłowych:		
	a) wewnątrz budynków i hal	0,9	
	b) zewnątrz budynków i hal	2,7	

Tabela nr 3

Dodatki procentowe do fakturowania dodatkowych kosztów poszczególnych robót w okresie jesienno-zimowym w razie stosowania obmiarowego systemu rozliczeń za roboty budowlano-montażowe nie stanowiące w sumie całkowitego stanu surowego lub wykończeniowego budynków i hal lub nie stanowiące całości robót wymienionych w tabeli 2b oraz za roboty remontowe.

Lp.	Rodzaj robót	Dodatek procentowy	Uwagi
1	2	3	4
1	Rozbiórki i odgruzowania	3,1	
2	Roboty przygotowawcze dotyczące urządzenia placu budowy	2,7	
3	Roboty transportowe i takelunkowe	2,4	
4	Roboty wiertnicze, studzienne i kesonowe	3,7	
5	Roboty ziemne:		przy objętości zamarznętego gruntu do 10% fakturowanej ilości wykopu
	a) ręczne	3,1	
	b) zmechanizowane	1,8	
6	Zewnętrzne roboty murowe z cegły, siporexu itp., sklepienia, izolacje z gliny, glino-cementowe itp., posadzki i chodniki płytowe o spoinach zalewanych zaprawą cementową oraz elewacje i okładziny wykonywane w okresie jesienno-zimowym na żądanie inwestora	7,7	
7	Wewnętrzne roboty murowe z cegły, siporexu itp., sklepienia, izolacje z gliny, glino-cementowe itp., posadzki płytowe o spoinach zalewanych zaprawą cementową	4,0	
8	Zewnętrzne roboty betonowe i żelbetowe (łącznie ze stemplowaniem, deskowaniem i zbrojeniem):		wykonywane pod dachem i ostioniete ścianami budynku
	a) masywy, fundamenty, podłoża, podkłady, posadzki cementowe, lastrykowe itp.	5,8	
	b) konstrukcje, stropy DMS, Stolica, Akermana itp. o wylewce cementowej współpracującej	11,4	
9	Wewnętrzne roboty betonowe i żelbetowe (łącznie ze stemplowaniem, deskowaniem i zbrojeniem):		
	a) masywy, fundamenty, podłoża, podkłady, posadzki cementowe, lastrykowe itp.	3,5	
	b) konstrukcje, stropy DMS, Stolica, Akermana itp. o wylewce cementowej współpracującej	8,4	
10	Roboty ciesielskie i stolarskie zewnętrzne	1,9	
11	Roboty ciesielskie i stolarskie wewnętrzne, izolacje z płyt pilśniowych i innych (bez użycia zaprawy do ich zamocowania)	0,9	
12	Roboty ślusarsko-kowalskie:		
	a) zewnętrzne	0,9	
	b) wewnętrzne	0,5	
13	Roboty blacharskie zewnętrzne	1,5	
14	Krycie papą:		
	a) na gwóźdź	1,5	
	b) na lepik	4,9	
15	Krycie innymi materiałami	1,9	
16	Izolacje zewnętrzne z papy, asfaltu oraz innych materiałów klejonych na lepiku	4,9	
17	Wewnętrzne roboty tynkarskie i oblicowania ścian, izolacje z różnych materiałów, kładzione przy użyciu zaprawy cementowej, ozdoby sztukatorskie, wyprawy zwykłe i wodoszczelne	3,7	
18	Roboty szklarskie	0,4	
19	Roboty zdunskie	1,2	
20	Podłogi białe, klepkowe oraz z innych materiałów:		
	a) układane „na gwóźdź”	0,4	
	b) układane na lepiku, spoinowane smołą lub bitumem	1,2	
21	Inne roboty posadzkarskie (nie ujęte w poz. 6, 7, 9 i 20), podłogi z różnych materiałów przy wypełnianiu spoin żwirkiem, zasyпки żużlowe, trocinowe itp., podkłady z materiałów sypkich	1,2	

Lp.	Rodzaj robót	Dodatek procentowy	Uwagi
1	2	3	4
22	Roboty malarskie:		
	a) olejne zewnętrzne	3,7	
	b) olejne i klejowe wewnętrzne	0,9	
23	Instalacje wodociągowe, kanalizacyjne, gazowe, centralnego ogrzewania, wentylacji oraz izolacje i płaszcze ochronne na przewodach instalacyjnych:		
	a) zewnątrz budynków	2,9	
	b) wewnątrz budynków	0,7	
24	Instalacje elektryczne, telekomunikacyjne i dźwigowe:		
	a) zewnętrzne	1,2	
	b) wewnętrzne	0,7	
25	Roboty ciesielskie i drewniane konstrukcje inżynierskie zewnętrzne	1,9	
26	Roboty palowe:		
	a) pale wbijane	1,9	
	b) pale wpuszczane	5,3	
27	Roboty spawalnicze wewnątrz pomieszczeń	0,9	
28	Wykonywanie konstrukcji stalowych	1,5	
29	Montaż i demontaż konstrukcji stalowych, rusztowań rurowych, maszyn i urządzeń przemysłowych oraz roboty spawalnicze na zewnątrz budynków i hal	2,7	
30	Montaż żelbetowych budynków, hal i konstrukcji z elementów żelbetowych prefabrykowanych i kanałów lub ich części oraz montaż elementów z kamieni naturalnych i sztucznych (wsporniki, płyty, parapety, okna żelbetowe, schody, balustrady, pilastry, figury itp.), z wyjątkiem okładzin ścian	1,8	
31	Nawierzchnie:		
	a) torów kolejowych i tramwajowych	2,4	
	b) drogowe bitumiczne lub o spoinowaniu bitumicznym	5,3	
	c) drogowe betonowe lub o spoinowaniu zaprawą cementową	6,2	
	d) drogowe inne	2,4	
32	Roboty regulacyjne na rzekach i potokach	2,4	
33	Roboty czerpalne śródlądowe	4,0	
34	Montaż sieci oraz stacji energetycznych i teletechnicznych	2,2	
35	Głębienie szybów	0,7	
36	Montaż i demontaż maszyn i urządzeń przemysłowych wewnątrz budynków i hal	0,9	
37	Roboty kablowe zewnętrzne	1,9	bez robót ziemnych
38	Roboty telekomunikacyjne, antenowe, linii napowietrznych	1,9	
39	Roboty pomiarowe	1,2	
40	Zabezpieczenie ruchu pociągów	2,1	

Tabela nr 4.

Dodatki procentowe do fakturowania dodatkowych kosztów robót ziemnych wykonywanych w okresie jesienno-zimowym w przypadkach, gdy ilość zamrożonego gruntu przekracza 10% fakturowanej objętości wykopów (do stosowania w przypadkach rozliczeń na podstawie obmiarów, niezależnie od dodatków podanych w tabelach nr 2a, 2b i 3).

A. Roboty ziemne ręczne

Lp.	Rodzaj roboty	Głębokość przemarzania	
		do 0,75 m	poniżej 0,75 m
1	2	3	4
1	Rowy i wykopy wąskoprzestrzenne oraz jamiste na fundamenty bez rozparcia (bez transportu)	24,4	44,2
2	Wykopy wąskoprzestrzenne na przewody gazowe, wodociągowe, kanalizacyjne itp. z rozparciem (bez transportu)	14,5	23,3
3	Wykopy szerokoprzestrzenne (bez transportu)	25,5	37,7
4	Wykopy wszelkiego rodzaju wraz z transportem urobku	13,4	18,9

Uwaga: Głębokość przemarzania należy mierzyć czterokrotnie w okresie miesiąca.

B. Roboty ziemne zmechanizowane

Lp.	Rodzaj roboty	Bez względu na głębokość przemarzania
1	2	3
1	Wykop wraz z transportem urobku	3,6
2	Wykop bez transportu (na odkład)	10,1

Uwaga: Dodatki procentowe podane w tablicach A i B uwzględniają oprócz kosztów wymienionych w ust. 1. 3 niniejszego załącznika również następujące koszty:

- wynikające z dodatkowych utrudnień odpajania, załadunku, transportu, wyładunku i zasypania gruntu zamrażonego (zmiana struktury gruntu),
- robot dodatkowych, związanych z osiadaniem na skutek zasypania gruntem zamrażonym (zasypania, przebrukowywania itp.).

Załącznik nr 4.**ZASADY PLANOWANIA I ROZLICZANIA DODATKOWYCH KOSZTÓW ROBÓT BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH WYKONYWANYCH W MAŁYM ZAKRESIE****I. Ustalenia wstępne.**

1. Przez roboty budowlano-montażowe wykonywane w małym zakresie rozumie się rodzaje budownictwa lub robót wymienione w tabeli niniejszego załącznika, jeżeli wartości tych rodzajów (budownictwa lub robót) na całym placu (terenie) budowy, określone na podstawie odrębnego zestawienia kosztów stanowiącego załącznik do zbiorczego zestawienia kosztów, nie przekraczają sum, dla których w tabeli przewidziano dodatki procentowe.

2. Dodatki procentowe, podane w tabeli niniejszego załącznika, stosuje się w razie wykonywania robót w małym zakresie jako uzupełnienie należności wykonawcy, określonej na podstawie obowiązujących norm i cenników kosztorysowych, ustalonych dla średnich wielkości robót, właściwych dla poszczególnych rodzajów budownictwa lub robót. W razie wykonywania robót w małym zakresie, poniżej granic wynikających z założeń przyjętych przy opracowywaniu obowiązujących podstaw kosztorysowania, mają zastosowanie dodatki, na które składają się nie objęte normami lub cenami koszty dodatkowe wynikające z:

- niekorzystnych warunków zatrudnienia pracowników fizycznych i umysłowych,
- pogorszonych warunków dostawy i magazynowania oraz zwiększonego zużycia materiałów,
- mniejszego wykorzystania sprzętu budowlanego,
- zwiększonych nakładów na koszty ogólne (np. zwiększone koszty nadzoru i administracji).

3. Dodatki procentowe podane w tabeli stosuje się niezależnie od liczby bezpośrednich wykonawców zatrudnionych na danym placu budowy i w określonym rodzaju robót.

II. Zasady planowania dodatkowych kosztów wynikających z wykonywania robót w małym zakresie.

1. W celu zaplanowania potrzebnych środków finansowych na pokrycie dodatkowych kosztów robót wykonywanych w małym zakresie należy w zbiorczych zestawieniach kosztów umieszczać odpowiednią kwotę nakładów, wyliczoną w odrębnym zestawieniu kosztów przez zastosowanie dodatków procentowych podanych w tabeli do wartości robót przewidywanych zestawieniami kosztów dla poszczególnych obiektów. Kwotę nakładów na pokrycie dodatkowych kosztów wynikających z wykonywania robót w małym zakresie należy wyliczyć szczegółowo w odrębnym zestawieniu kosztów, stanowiącym załącznik do zbiorczego zestawienia kosztów.

2. W wartości robót, stanowiącej podstawę do obliczania dodatkowych kosztów z tytułu małego zakresu robót, nie należy uwzględniać kosztu maszyn, urządzeń, aparatów i przyrządów pomiarowych, nie zaliczanych do wartości produkcji budowlano-montażowej, jak również kosztów inwentarza, narzędzi produkcyjnych oraz wyposażenia.

3. Jeżeli zbiorcze zestawienie kosztów dotyczy kilku odrębnych, oddzielonych od siebie placów (terenów) budowy

(np. budownictwo plombowe), a przewidywana wartość robót na pojedynczym placu budowy nie przekracza granic określających mały zakres robót, zleceńodawca i generalny wykonawca robót mogą uzgodnić, że zwiększenie kosztów z tego tytułu będzie obliczone odrębnie dla robót wykonywanych na pojedynczych placach (terenach) budowy. W tym wypadku uzgodnienie powinno być sprecyzowane w umowie o roboty budowlano-montażowe, a załącznik do zbiorczego zestawienia kosztów wyliczający kwotę dodatkowych nakładów na roboty o małym zakresie powinien uwzględnić podział na odrębne place (tereny) budowy.

III. Zasady fakturowania dodatkowych kosztów robót wykonywanych w małym zakresie.

1. Do fakturowania dodatkowych kosztów z tytułu wykonywania robót w małym zakresie służą dodatki procentowe podane w tabeli niniejszego załącznika. Dodatki z tytułu wykonywania robót w małym zakresie umieszcza się w fakturach przejściowych i ostatecznych zgodnie z obowiązującymi przepisami o sporządzaniu faktur.

2. Jeżeli wynagrodzenie za roboty budowlano-montażowe ustalono w formie ryczałtu umownego, dodatkowe koszty z tytułu wykonywania robót w małym zakresie dodaje się w kwocie ryczałtowanej, wyliczonej na zasadach stosowanych do obliczenia tych kosztów w zbiorczym zestawieniu kosztów, bez wprowadzania jakichkolwiek zmian do wysokości dodatków procentowych, przyjmując za podstawę wyliczenia wartości robót objęte ryczałtem umownym.

3. W razie ustalania wynagrodzenia za roboty budowlano-montażowe w postaci cen katalogowych na obiekty typowe, które nie uwzględniają dodatków z tytułu małego zakresu robót, dodatki te ustala się na zasadach przewidzianych w ust. 2.

4. W razie dokonywania rozliczeń za roboty budowlano-montażowe na podstawie obmiarów, dodatki z tytułu wykonywania robót w małym zakresie uwzględnia się w fakturach w kwotach wyliczonych przez zastosowanie dodatków procentowych ustalonych w zbiorczym zestawieniu kosztów do wartości robót objętych fakturą.

5. Jeżeli w wyniku aktualizacji zbiorczego zestawienia kosztów wysokość dodatków procentowych ulega zmianie, dodatki w zmiennej wysokości mają zastosowanie do faktur wystawionych po dniu dokonania aktualizacji zbiorczego zestawienia kosztów. Zmiana wysokości dodatków, spowodowana aktualizacją zbiorczego zestawienia kosztów, nie stanowi podstawy do wprowadzenia w następnych fakturach korekty dodatków wyliczanych przed aktualizacją.

6. Jeżeli po zakończeniu robót objętych zakresem generalnego wykonawstwa i likwidacji placu budowy zamawiający zleca dodatkowo wykonanie dalszych robót, ich koszt stanowi nową podstawę do wyliczenia dodatków z tytułu małego zakresu robót.

Tabela dodatków procentowych służących do obliczania dodatkowych kosztów robót budowlano-montażowych wykonywanych w małym zakresie.

Lp.	Rodzaj budownictwa lub rodzaj robót	Dodatki procentowe przy wartości robót do tysięcy złotych:					
		50	100	250	500	1000	2000
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Roboty ziemne (z wyjątkiem robót ziemnych występujących przy wykonywaniu wszelkich fundamentów, sieci instalacyjnych, robót kablowych oraz drobnych robót ziemnych towarzyszących uwzględnionych w normatywach kosztorysowych) i roboty melioracyjne wraz z robotami ziemnymi	5	3	1	0	0	0
2	Budownictwo ogólne	9	6	4	3	2	1
3	Regulacja rzek i potoków	5	3	1	0	0	0
4	Budowle wodne śródlądowe	6	4	3	2	1	0
5	Nawierzchnie kolejowe i tramwajowe	6	4	3	2	1	0
6	Drogi i lotniska	6	4	3	2	1	0
7	Mosty i fundamenty specjalne	6	4	3	2	1	0
8	Montaż i demontaż konstrukcji stalowych: hal, hangarów, budynków szkieletowych, pieców przemysłowych i innych konstrukcji, z wyjątkiem konstrukcji mostów i wiaduktów stalowych (bez wartości samych konstrukcji)	6	4	2	0	0	0
9	Murowanie pieców przemysłowych i kotłów parowych oraz budowa kominów fabrycznych i chłodni kominowych	12	7	3	1	0	0
10	Zewnętrzne sieci wodociągowe, kanalizacyjne, gazowe i ciepłe	6	4	2	1	0	0
11	Instalacje wodociągowe, kanalizacyjne, gazowe, centralnego ogrzewania, wentylacyjne, klimatyzacyjne oraz izolacje termiczne instalacji	5	3	1	0	0	0
12	Roboty czerpalne śródlądowe	5	3	1	0	0	0
13	Tereny zielone	5	3	1	0	0	0
14	Budownictwo morskie	6	4	3	2	1	0
15	Montaż i demontaż maszyn i urządzeń, rurociągów, armatury technologicznej, konstrukcji technologicznych oraz aparatury kontrolno-pomiarowej (bez wartości konstrukcji oraz kosztu maszyn, urządzeń i aparatury nie zaliczanych do wartości robót budowlano-montażowych) w zakresie: a) hutnictwa żelaza i metali nieżelaznych, przemysłu materiałów budowlanych, transportu, elektrowni oraz górnictwa b) przemysłu chemicznego, chłodni, przemysłu spożywczego, przemysłu celulozowo-papierniczego, przemysłu włókienniczego i innych	7	5	3	1	0	0
16	Roboty elektroenergetyczne i telekomunikacyjne, obejmujące montaż i demontaż w zakresie: a) linii napowietrznych i kablowych b) pozostałych robót elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych, poza wymienionymi pod lit. a) i c)	6	4	2	0	0	0
		7	5	3	1	0	0
		Przy wartości robót do tysięcy złotych:					
		5	10	25	50	100	200
	c) instalacji siły, światła i sygnalizacji	9	6	3	1	0	0
17	Roboty remontowe (cennik nr 51-A/60): a) ogólnobudowlane b) instalacyjne (z wyjątkiem instalacji elektrycznych)	15	12	9	7	4	1
		12	9	7	5	3	1

- Uwagi:**
- Tabela podaje zasadniczy podział na rodzaje budownictwa i robót przy określeniu wartości robót, stanowiących podstawę do obliczenia dodatku z tytułu małego zakresu robót. Nie należy wyodrębniać robót towarzyszących (np.: ziemnych, brukarskich, malarskich itp.), jeżeli ich koszt nie przekracza 10% wartości zasadniczego rodzaju.
  - Do robót rozbiórkowych masowych oraz do montażu i demontażu dźwigów pionowych (Cennik montażu maszyn i urządzeń nr 3a) nie stosuje się dodatków procentowych z tytułu małego zakresu wykonywanych robót.
  - Z ogólnej kwoty kosztów robót polegających na regulacji rzek i potoków (lp. 3 tabeli) nie wyłącza się kosztu budowli wodnych wykonywanych łącznie z tymi robotami.